Lietas Nr. C08027113
Lietas arhīva Nr. C-0271-13

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Alūksnē, 2013.gada 26.novembrī

Alūksnes rajona tiesas

tiesnese **I.Puriņa,**

izskatīja rakstveida procesā Alūksnē, Rūpniecības ielā 8, civillietu **/pers. B/** maza apmēraprasībā par uzturlīdzekļu piedziņu pret **/pers. C/** un

konstatēja:

2013.gada 26.septembrī Alūksnes rajona tiesā saņemts /pers. B/ (turpmāk tekstā – *prasītāja*) maza apmēra prasības pieteikums pret /pers. C/ (turpmāk tekstā – *atbildētājs*) par uzturlīdzekļu piedziņu.

Prasības pieteikums pamatots ar Civillikuma 177., 179.pantu, Latvijas Republikas Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 un attiecīgajām Civilprocesa likuma normām.

Prasītāja lūdz tiesu:

- piedzīt no atbildētāja /pers. C/, /personas kods/, līdzekļus par labu prasītājai /pers. B/, /personas kods/,/datums/dzimušās meitas /pers. D/, /personas kods/, uzturam, LR normatīvajos aktos noteiktajā minimālajā apmērā, tas ir, 30 % apmērā no LR Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, ik mēnesi, sākot ar prasības iesniegšanas dienu, līdz bērns sasniegs pilngadību,

- piedzīt no atbildētāja /pers. C/, /personas kods/, līdzekļus par labu prasītājai /pers. B/, /personas kods/,/datums/dzimušās meitas /pers. E/, /personas kods/, uzturam, LR normatīvajos aktos noteiktajā minimālajā apmērā, tas ir, 25 % apmērā no LR Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, ik mēnesi, sākot ar prasības iesniegšanas dienu, līdz bērns sasniegs 7 gadu vecumu, bet no 7 gadu vecuma 30 % apmērā no LR Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, ik mēnesi, līdz bērns sasniegs pilngadību,

- noteikt ar tiesas spriedumu, ka mainoties Ministru kabineta noteiktajai minimālajai mēneša darba algai, mainās no /pers.C/ piedzīto uzturlīdzekļu apmērs naudas izteiksmē,

- noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Prasītāja nav lūgusi lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Atbildētājs nav sniedzis tiesai rakstveida paskaidrojumu par iesniegto prasības pieteikumu.

2013.gada 1.oktobrī tiesa nosūtījusi atbildētājam uz deklarēto dzīvesvietas adresi prasības pieteikumu un paskaidrojuma veidlapu. Sūtījums saņemts tiesā atpakaļ ar pasta atzīmi „Beidzies glabāšanas laiks. Adresāts netika pieprasījis" (lietas 22.-24.lapa).

2013.gada 4.novembrī atbildētājam nosūtīts paziņojums par lietas izskatīšanu rakstveida procesā 2013.gada 26.novembrī (lietas 21.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{1}panta pirmās daļas 3.punktu, ja tiesas dokumenti piegādāti šā likuma 56.pantā noteiktajā kārtībā, izņemot tā devītajā daļā paredzēto gadījumu, uzskatāms, ka personai ir paziņots par tiesas sēdes vai procesuālās darbības laiku un vietu vai par attiecīgā dokumenta saturu un tiesas dokumenti ir izsniegti septītajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu, bet otrā daļa paredz, ka, tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi, deklarācijā norādīto papildu adresi, fiziskās personas norādīto adresi saziņai ar tiesu vai juridiskās personas juridisko adresi un no pasta tiek saņemta izziņa par sūtījuma izsniegšanu vai dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu. Prezumpciju, ka dokumenti ir izsniegti septītajā dienā no to nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu, vai trešajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar elektroniskā pasta sūtījumu, adresāts var atspēkot, norādot uz objektīviem apstākļiem, kas neatkarīgi no viņa gribas bijuši par šķērsli dokumentu saņemšanai norādītajā adresē.

Tādēļ ir uzskatāms, ka atbildētājs par prasību ir informēts un lietu var izskatīt rakstveida procesā.

Pārbaudījusi rakstveida pierādījumus lietā, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnībā.

No lietas 10.lapā esošās dzimšanas apliecības kopijas izriet, ka /pers. D/ dzimusi/datums/. Kā viņas tēvs dzimšanas apliecībā norādīts /pers. C/ (atbildētājs šajā lietā), bet kā māte – /pers. B/ (prasītāja šajā lietā).

No lietas 11.lapā esošās dzimšanas apliecības kopijas izriet, ka /pers. E/ dzimusi/datums/. Kā viņas tēvs dzimšanas apliecībā norādīts /pers. C/ (atbildētājs šajā lietā), bet kā māte – /pers. B/ (prasītāja šajā lietā).

No lietas 12.lapā esošās Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras Madonas reģionālās nodaļas izziņas redzams, ka prasītāja kopš/datums/strādā SIA „Maxima Latvija".

No lietas 13.lapā esošās Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras Madonas reģionālās nodaļas izziņas redzams, ka prasītāja saņem ģimenes valsts pabalstu Ls 16 mēnesī.

No lietas 14.lapā esošās Alūksnes novada Sociālā dienesta izziņas izriet, ka prasītājai piešķirts trūcīgas ģimenes (personas) statuss.

No lietas 16.lapā esošās /nosaukums/ izziņas izriet, ka /pers. D/ mācās šīs skolas /numurs/ klasē.

No lietas 17.lapā esošās izziņas izriet, ka /pers. E/ apmeklē Alūksnes pirmsskolas izglītības iestādi /Nosaukums/.

Civillikuma 179.pants paredz, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats sevi var apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem. Minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru Kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Civillikuma 177.panta trešajā daļā noteikts, ka bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, tas ir, ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Lietā nav strīda par to, ka /pers. D/ un /pers. E/ ir atbildētāja meitas, un bērni ir nepilngadīgi. /pers. D/ ir vienpadsmit gadi, /pers. E/ ir seši gadi. No prasības pieteikumā minētā izriet, ka pušu nepilngadīgie bērni dzīvo kopā ar prasītāju /pers. B/, bet atbildētājs, lai gan pie bērniem brauc un kontaktus uztur, nedod līdzekļus bērnu uzturam. Prasītais piedzenamo uzturlīdzekļu apmērs atbilst Ministru kabineta noteiktajam minimālajam bērna uzturlīdzekļu apmēram.

Atbilstoši Latvijas Republikas Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērniem", katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz septiņu gadu vecuma sasniegšanai- 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, katram bērnam no septiņu gadu vecuma sasniegšanas līdz astoņpadsmit gadu vecuma sasniegšanai- 30% apmērā.

Saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta 2010.gada 30. novembra noteikumiem Nr.1096 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" ar 2011.gada 01.janvāri minimālā mēneša darba alga ir noteikta Ls200.

Tādējādi, tiesa atzīst, ka atbildētāja pienākums neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa ir nodrošināt saviem bērniem uzturlīdzekļus vismaz valstī noteiktajā minimālajā apmērā.

Līdz ar to no /pers. C/ prasītājas labā piedzenami līdzekļi meitas /pers. D/ uzturam 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī līdz astoņpadsmit gadu vecuma sasniegšanai, bet meitas /pers. E/ uzturam līdz septiņu gadu vecuma sasniegšanai 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī, bet no septiņu gadu vecuma sasniegšanas līdz astoņpadsmit gadu vecuma sasniegšanai 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī.

Tiesas rīcībā nav informācijas, ka laikā, kopš 2013.gada 26.septembra, tas ir, kopš prasības pieteikuma iesniegšanas tiesā, atbildētājs būtu devis līdzekļus bērnu uzturam. Līdz ar to uzturlīdzekļi no atbildētāja piedzenami sākot ar prasības pieteikuma iesniegšanas dienu tiesā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu prasītāja ir atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas daļā par prasības pieteikumu par uzturlīdzekļu piedziņu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu - tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas ir bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai. Līdz ar to no atbildētāja par labu valstij piedzenami tiesas izdevumi pēc Civilprocesa likuma 34.panta un 35.panta pirmās daļas 3.punkta noteiktajām likmēm.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktu, valsts nodeva valsts labā ir aprēķināma 15% apmērā no uzturlīdzekļu gada summas, bet ne mazāk par 50 latiem.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktam, ar šo spriedumu piedzīto uzturlīdzekļu gada summa ir Ls 1320. Valsts nodeva 15% no Ls1320 ir Ls 198.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi (Civilprocesa likuma 39.pants) ir Ls 4,11 (izziņa – lietas 2.lapā).

Kopā no atbildētāja valsts labā ir piedzenami tiesas izdevumi Ls 202,11 apmērā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas nosacījumiem nekavējoties izpildāmi spriedumi par uzturlīdzekļu piedziņu bērnam vai vecākam.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204^{1}.pantu – taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, par mantas atdošanu natūrā, par personu un mantu izlikšanu no telpām un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, izņemot gadījumus, kad spriedums izpildāms nekavējoties. Līdz ar to spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu ir izpildāms nekavējoties, bet pārējā sprieduma daļā atbildētājam nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš.

Pamatojoties uz minēto un saskaņā, Civilprocesa likuma 8., 97., 193., $204.^{1}$, $250.^{18}$ – $250.^{27}$ pantu, tiesa

nosprieda:

Apmierināt pilnībā /pers. B/ maza apmēra prasību par uzturlīdzekļu piedziņu pret /pers. C/.

Piedzīt n o /pers. C/,/personas kods/ , deklarētā dzīvesvietas adrese:/adrese/ , par labu /pers. B/,/personas kods/ , deklarētā dzīvesvietas adrese: /adrese/, līdzekļus:

- nepilngadīgās meitas /pers. D/, dzimušas/datums/, /personas kods/ , uzturam, sākot ar prasības pieteikuma iesniegšanas dienu tiesā, t.i., 2013.gada 26.septembri līdz astoņpadsmit gadu vecuma sasniegšanai 30% (trīsdesmit procentu) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas [30% no Ls 200 (divi simti lati) ir Ls 60 (sešdesmit lati)] mēnesī,

- nepilngadīgās meitas /pers. E/, dzimušas/datums/, /personas kods/ , uzturam, sākot ar prasības pieteikuma iesniegšanas dienu tiesā, t.i., 2013.gada 26.septembri līdz septiņu gadu vecuma sasniegšanai 25% (divdesmit piecu procentu) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas [25% no Ls 200 (divi simti lati) ir Ls 50 (piecdesmit lati)] mēnesī, bet no septiņu gadu vecuma līdz astoņpadsmit gadu vecuma sasniegšanai 30% (trīsdesmit procentu) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī.

Noteikt, ka mainoties Ministru kabineta noteiktajai minimālajai mēneša darba algai, mainās no /pers. C/ piedzīto uzturlīdzekļu apmērs naudas izteiksmē.

Piedzīt no /pers. C/,/personas kods/ , deklarētā dzīvesvietas adrese: /adrese/ , par labu valstij tiesas izdevumus kopā: Ls 202,11 (divi simti divi lati 11 santīmi), tajā skaitā: valsts nodeva Ls 198 (viens simts deviņdesmit astoņi lati), ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 4,11 (četri lati 11 santīmi).

Noteikt, ka daļā par uzturlīdzekļu piedziņu spriedums izpildāms nekavējoties, bet pārējā daļā noteikt /pers. C/ sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 (desmit) dienas no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Spriedums apelācijas kārtībā nav pārsūdzams.

Spriedumu 30 (trīsdesmit) dienu laikā no 2013.gada 26.novembra var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Alūksnes rajona tiesā.

Tiesnese I.Puriņa